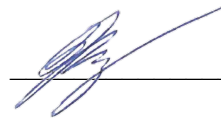

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра облікових технологій та оподаткування

Затверджено

На засіданні кафедри обліку і аудиту
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 6 від 25 січня 2023 р.)

В.о. завідувача кафедри
проф. Рудницький В.С.

Силабус з навчальної дисципліни

«Фінанси підприємств», що викладається в межах освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з спеціальності 071 «Облік і оподаткування» 051 «Економіка», 073 «Менеджмент»

Львів 2023 р.

Силабус курсу «Фінанси підприємств»

2022 – 2023 навчального року

Назва курсу	Фінанси підприємств
Адреса викладання курсу	Львів, проспект В.Чорновола, 53. Економічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра облікових технологій та оподаткування
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	07 «Управління та адміністрування», 05 «Соціальні та поведінкові науки» 071 «Облік і оподаткування», <u>051 «Економіка»</u>
Викладачі курсу	Кундря-Висоцька Оксана Петрівна, кандидат економічних наук, професор, професор кафедри облікових технологій та оподаткування
Контактна інформація викладачів	oksana.kundria-vysotska@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Кафедра облікових технологій та оподаткування, економічний факультет . Львів, проспект В.Чорновола 61 кім 321. Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype, Teams або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам навчального процесу необхідні знання з практики фінансів підприємств; застосовувати набуті теоретичні знання і практичні навички під час виконання навчальних вправ і ситуацій щодо фінансів підприємств.
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна «Фінанси підприємств» призначена для вивчення та освоєння системи фінансово-економічних відносин, які виникають у процесі поточної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання. Дисципліна «Фінанси підприємств» є нормативною зі спеціальності 071 для освітньої-програми програми підготовки бакалавра, яка викладається у 5-му семестрі в обсязі 4 кредити для денної форми навчання (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою викладання навчальної дисципліни «Фінанси підприємств» є формування системи базових знань з теорії і практики: фінансових відносин суб'єктів господарювання, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності підприємств. Цілі вивчення курсу «Фінанси підприємств» : здатність до самоорганізації і планування своєї діяльності в отриманні знань та умінь з бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків; застосовувати знання й уміння щодо ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів

	ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.
Література для вивчення дисципліни	1. Податковий Кодекс України 2. Постанови Правління Національного банку України: 2.1. «Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні» від 15.12.04. 2.2. «Інструкція про порядок відкриття та використання рахунків у національній та іноземній валюті» від 05.12.01. 2.3. «Інструкція про безготівкові рахунки в Україні в національній валюті» від 21.01.04. 3. Бандурка О.М. та ін. Фінансова діяльність підприємства. Підруч. – К.: Либіль, 2003. 4. Грідчина М.В., Захожай В.Б. Фінанси (теоретичні основи). Підруч. – К.: МАУП, 2004. 5. Опарін В.М. Фінанси (загальна теорія). Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2004. 6. Поддєрьогін А.М. та ін.. Фінанси підприємств. Підруч. – К.: КНЕУ, 2004 7. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств. Навч. посіб. – К.: МАУП, 2004. 8. Фінанси : підруч. / С. І. Юрій, В. М. Федосов, Л. М. Алек-сеєнко та ін. ; за ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. - К. : Знання, 2008. - 611 с. 9. Гриньова В.М., Коюда В.О. Фінанси підприємств: Навчальний посібник. – 3-є вид., перероб. і допов. – Х.:Видавничий дім «ІНЖЕК», 2004. – 432 с. Допоміжна 1. Данілов, О. Д. Фінанси підприємств у запитаннях і відповідях [Текст] : навч. посібник / О. Д. Данілов, Т. В. Паєнко. – К. : Центр учб. л-ри, 2011. – 256 с. 2. Карпенко, Ю. В. Економіка і фінанси підприємства [Текст] : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни за кредитно-модульною системою організації навчального процесу / Ю. В. Карпенко. – Полтава : ПУЕТ, 2014. – 266 с. . Романенко О.Р. Фінанси: підручник для ВНЗ / О.Р. Романенко. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 310 с. 3. Слав'юк, Р. А. Фінанси підприємств [Текст] : підручник / Р. А. Слав'юк. – К. : УБС НБУ : Знання, 2010. – 550 с. 4. Фінансова думка України : в 3 т. Т. 1. Монографія / П. І. Юхименко, С. В. Львовчкін, В. М. Федосов, С. І. Юрій ; за наук. ред. В. М. Федосова. - К. : Кондор ; Тернопіль : Екон. думка, 2010. - 687 с. - Фінанси: Підручник / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – 2-ге вид. перероб. і доповн. – К.: Знання, 2012. – 687 с. 5. Фінансова думка України : в 3 т. Т. 2. Енциклопедія / С. В. Львовчкін, В. М. Федосов, С. І. Юрій, П. І. Юхименко ; за наук. ред. В. М. Федосова. - К. : Кондор ; Тернопіль : Екон. думка, 2010. - 582 с.

	Ярошевич Н. Б. Фінанси підприємств: Навч. посіб. – К.: Знання, 2011. – 341 с. 6. Фінансова думка України : в 3 т. Т. 3. Хрестоматія : в 2 ч. / авт.-упоряд. С. І. Юрій, С. В. Львовчкін, В. М. Федосов, П. І. Юхименко ; за наук. ред. В. М. Федосова. - К. : Кондор ; Тернопіль : Екон. думка, 2010. - Ч. 1. - 471 с. 7. Фінансова думка України : в 3 т. Т. 3. Хрестоматія : в 2 ч. / авт.-упоряд. С. І. Юрій, С. В. Львовчкін, В. М. Федосов, П. І. Юхименко ; за наук. ред. В. М. Федосова. - К. : Кондор ; Тернопіль : Екон. думка, 2010. - Ч. 2. - 734 с. 8. Фінансово-монетарні важелі економічного розвитку : в 3 т. / за ред. А. І. Даниленка. - К. : Фенікс, 2008. - Т. 1: Фінансова політика та податково-бюджетні важелі її реалізації. - 468 с. 12. Інформаційні ресурси 1. Офіційний сайт Верховної ради України – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/ 2. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України – Режим доступу: http://sts.gov.ua/ 3. Офіційний сайт Державної служби статистики України – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/ 4. Офіційний сайт Державного казначейства України – Режим доступу: http://treasury.gov.ua/ 5. Офіційний сайт міністерства фінансів України – режим доступу: http://www.minfin.gov.ua
Тривалість курсу	120 год.
Обсяг курсу	Очний : загальна кількість годин – 120, з них: аудиторні години - 64 (лекції - 32, практичні - 32), самостійна робота - 56;
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент повинен : знати: Знати термінологію і мати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, фінансово-економічної діяльності для подальшого використання на практиці; - Знати основи нормативно-правового забезпечення фінансово-економічної діяльності підприємницьких структур різних організаційно-правових форм господарювання і застосовувати їх на практиці. уміти: ➤ визначати потреби у фінансових ресурсах підприємства, виявляти та аналізувати можливі джерела їх надходження; ➤ здійснювати розрахунки грошових надходжень, прибутку підприємства; ➤ розподіляти прибуток для ефективного функціонування підприємства; ➤ оцінювати фінансовий стан підприємства; ➤ здійснювати фінансове планування на підприємстві.
Ключові слова	Фінанси підприємств, грошові кошти, фінансові результати, фінансове планування, фінансовий стан підприємства, джерела фінансування, фінансові ресурси

Формат курсу	Очний /заочний
	Проведення лекцій, практичних занять. Консультації, екзамен.
Теми	Теми лекційного курсу Тема 1. Сутність і основи організації фінансів підприємств Поняття, суть і місце фінансів підприємств у фінансовій системі. Функції фінансів підприємств як внутрішня властивість і форма вияву їхньої сутності. Поняття грошових фондів і фінансових ресурсів підприємств. Економічні методи та способи формування фінансових ресурсів. Джерела формування фінансових ресурсів. Поділ коштів підприємства на власні, позичені й залучені. Основні принципи організації фінансів підприємств за ринкових умов. Форми власності, галузеві та організаційні фактори, що визначають особливості фінансів підприємств у різних сферах і структурах економіки. Поняття фінансової діяльності підприємства та її організація. Зміст і завдання фінансової роботи на підприємствах. Фінанси підприємств за умов ринкової економіки. Приватизація державних підприємств. Роль малого бізнесу, приватного підприємництва у формуванні ринкової економіки. Сутність фінансової діяльності підприємств. Напрямки фінансової роботи. Сутність фінансового механізму підприємств, його складові (фінансові методи, фінансові важелі, правове, нормативне та інформаційне забезпечення). Інформаційна основа фінансової діяльності та нормативна база (правове регулювання) фінансової діяльності підприємств. Сутність фінансових ресурсів підприємств. Джерела утворення фінансових ресурсів (власні та залучені). Сутність, джерела утворення та напрямки використання грошових фондів підприємств (статутний, додатковий, резервний капітал, фонд нагромадження, фонд споживання, валютний, дивідендний фонди, фонд виплати заробітної плати, амортизаційний фонд). Способи мобілізації фінансових ресурсів на фінансовому ринку. Фінансові зобов'язання підприємств (зовнішні та внутрішні). Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств Суть і значення грошових розрахунків у організації виробничого господарської діяльності підприємства. Способи та форми розрахунків. Види рахунків, що їх відкривають підприємства. Порядок відкриття в банку поточних рахунків у національній. Іноземній валюті та інших рахунків. Порядок використання коштів з поточних рахунків. Види грошових розрахунків. Організація безготівкових розрахунків, вимоги до їх проведення, сфера використання. Розрахунки платіжними дорученнями. Розрахунки платіжними вимогами-дорученнями. Розрахунки чеками. Розрахунки акредитивами. Вексельна форма розрахунків. Клірингові розрахунки. Особливості розрахунків за надання факторингових послуг підприємствам. Готівково-грошові розрахунки на підприємстві та сфера їх застосування. Розрахунково-платіжна дисципліна, її зміст, значення для забезпечення господарської діяльності. Порядок пред'явлення претензій за розрахунками Санкції в системі грошових розрахунків і платежів. Тема 3. Формування та використання прибутку

Економічний зміст прибутку. Прибуток як результат фінансово-господарської діяльності підприємства-Валовий прибуток. Фактори, які впливають на формування валового прибутку. Формування собівартості реалізованої продукції та її вплив на прибуток-Установлення цін на продукцію й формування прибутку. Фінансовий результат від операційної діяльності підприємства. Визначення прибутку від звичайної діяльності підприємства до оподаткування та після нього. Методи розрахунку прибутку. Формування чистого прибутку підприємства, його розподіл і використання: фонди підприємства, що формуються за рахунок чистого прибутку. Економічні методи регулювання розподілу й використання прибутку. Прогнозування та планування прибутку підприємства. Рентабельність продукції як відносний показник ефективності роботи підприємства. Визначення прибутковості підприємства. Норма прибутковості.

Тема 4. Оподаткування підприємств

Система оподаткування підприємств. Види податків і їх характеристика-Акцизний збір та його економічна сутність. Об'єкти оподаткування. Ставки податку. Податкові пільги. Порядок заліку і проведення сум податку на додатну вартість, сплачених підприємством за матеріальні ресурси (роботи, послуги), основні засоби. Податок на прибуток підприємств, його економічна сутність. Порядок визначення оподаткованого прибутку. Вплив оподаткування прибутку на фінансово-господарську та інвестиційну діяльність підприємств. Плата за землю. Податок із власників транспортних засобів. Плата за природні ресурси. Податок на нерухомість підприємств. Місцеві податки та збори, які сплачують підприємства. Відрахування підприємства в цільові державні фонди: пенсійний, соціального страхування, сприяння зайнятості населення, на будівництво, ремонт і утримання автомобільних доріг.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. «Фінансова діяльність підприємств та її планування»

Тема 5. Оборотні кошти та їх організація на підприємствах

Суть оборотних активів, основи їх організації. Склад і структура оборотних активів, їх значення в забезпеченні кругообігу коштів підприємства. Методи визначення потреб в оборотних коштах. Метод прямого обчислення потреби в оборотних коштах і сфери його застосування-Поняття норм і нормативів оборотних коштів. Економічний метод обчислення потреби в оборотних коштах. Структура джерел формування оборотних коштів підприємства. Показники ефективності використання оборотних коштів.

Тема 6. Кредитування підприємств

Особливості кругообігу коштів підприємств як передумова кредитних відносин. Форми і види кредитів, які використовуються в господарській діяльності підприємств. Банківський кредит - основна форма залучення підприємствами позичкових коштів. Принципи кредитування. Об'єкти кредитування та їхні характеристики. Класифікація кредитів

залежно від строків, об'єктів кредитування-Визначення потреб у кредитах. Раціональні межі кредитування. Кредитоспроможність підприємства та її показники. Банківський контроль у процесі кредитуванням Гарантії своєчасності та повноти сплати кредиту. Кредитна заявка. Зміст кредитного договору та порядок укладення. Методи перевірки забезпечення кредиту. Позичкові рахунки. Позичковий процент, критерії його диференціації і джерела сплати. Залучення банками тимчасово вільних коштів підприємств. Товарний кредит, умови його отримання та погашення підприємствами.

Тема 7. Оцінювання фінансового стану підприємств

Оцінка фінансового стану підприємства, її необхідність і значення. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємства. Показники бухгалтерської звітності, які використовуються для оцінки фінансового стану. Загальна характеристика майна (коштів) підприємства, його складу, розміщення та структури. Оцінка складу майна за такими показниками: основні кошти і довгострокові вкладення, оборотні кошти (матеріальні оборотні кошти, гроші та короткострокові цінні папери). Оцінка ліквідності оборотних активів підприємства, оцінка їхньої ефективності. Платоспроможність підприємства як показник фінансового стану. Суть платоспроможності та її оцінка за даними балансу. Показники платоспроможності підприємства. Суть фінансової стійкості підприємства. Система показників фінансової стійкості підприємства та її значення. Оцінка рентабельності роботи підприємства. Вплив рентабельної роботи підприємства на його фінансовий стан. Оцінка рентабельності продукції. Оцінка рентабельності виробничих фондів. Оцінка рентабельності власних коштів. Оцінка рентабельності довгострокових фінансових вкладень. Оцінка фінансового результату діяльності підприємства. Оцінка факторів, що впливають на прибуток. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства.

Тема 8. Фінансове планування на підприємствах

Зміст, мета і завдання фінансового планування. Фінансове планування як процес визначення потреби підприємства у фінансових ресурсах, прогнозування їх надходжень. Методи фінансового планування. Балансовий метод. Програмноцільовий метод. Нормативний метод. Метод коефіцієнтів. Інформаційна база фінансового планування. Аналіз фінансових показників звітного періоду. Показники виробничо-господарської діяльності планового періоду як вихідна база для фінансового планування. Зміст і структура фінансового плану підприємства. Розрахунок доходів. Визначення доходу від реалізації продукції, робіт та послуг. Розрахунок надходжень від фінансової та інвестиційної діяльності. Визначення потреби в довгострокових кредитах, у залученні коштів з інших зовнішніх джерел. Планування витрат на виробництво й реалізацію продукції, відрахувань у цільові фонди, витрат на розширення, реконструкцію та технічне переоснащення виробництва. Зміст і призначення перевіркової таблиці (шахматки) до фінансового плану. Порядок її складання. Виконання фінансового плану. Контроль за

	виконанням фінансового плану. Зміст оперативного фінансування плану надходження коштів і проведення платежів, його призначення, порядок складання і контроль за виконанням. Бізнес-план, його структура та призначення. Теми практичних занять Тема 1 Сутність і основи організації фінансів підприємств Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств Тема 3. Формування та використання прибутку Тема 4. Оподаткування підприємств Тема 5. Оборотні кошти та їх організація на підприємствах Тема 6. Кредитування підприємств Тема 7. Оцінювання фінансового стану підприємств Тема 8. Фінансове планування на підприємствах
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з навчальних дисциплін професійної підготовки, а саме «Економіка підприємства», «Мікро та макроекономіка», «Менеджмент», «Бухгалтерський облік» та іншими дисциплінами, що становлять основу напрямку спеціальності 072 «Фінанси», розуміння джерел нормативно-правового регулювання фінансової діяльності підприємства.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, практичні заняття, презентації, науково-пошукові роботи, дискусія.
Необхідне обладнання	Для вивчення курсу слід вживати програми відповідних прикладних продуктів
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: практичні/самостійні тощо: 100% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 100 Підсумкова максимальна кількість балів 100. Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька самостійних робіт за ділянками обліку та з формування фінансової звітності. Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають

	інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані під час виконання практичних та індивідуальних завдань, підсумкових опитувань, самостійній роботі. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвочасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання поточного контролю.	Поняття та сутність фінансів підприємств. 2. Функції фінансів підприємств та їх характеристика. 3. Принципи організації фінансів підприємств. 4. Поняття фінансового механізму підприємства та характеристика його основних складових. 5. Сфери фінансових відносин підприємства. Характеристики основних форм зовнішніх та внутрішніх фінансових відносин підприємства. 6. Основні завдання та принципи державного регулювання фінансової діяльності підприємства. 7. Поняття, особливості та основні напрями фінансової діяльності підприємства. 8. Засади організації фінансової діяльності та фінансової роботи підприємств. 9. Особливості організації фінансової діяльності підприємств різних організаційно-правових форм та розмірів. 10. Система оподаткування підприємств, поняття, принципи та характеристика. 11. Джерела сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів на підприємстві. 12. Порядок обчислення та сплати підприємствами непрямих податків. 13. Механізм оподаткування та сплата податку з прибутку підприємств. 14. Платежі за ресурси. Особливості їх обчислення та сплати підприємствами. 15. Відрахування підприємств для формування державних цільових фондів. 16. Механізм оподаткування доходів працівників підприємств та порядок сплати податку до бюджету. 17. Поняття та склад активів підприємства. 18. Сутність, склад, структура та класифікація оборотних коштів. 19. Методи визначення показників обороту та тривалості обороту обігових активів в цілому та по елементах. 20. Необхідність та сутність нормування оборотних коштів. Нормування оборотних коштів економічним методом.

21. Джерела формування оборотних коштів підприємств.
22. Визначення наявності та ефективності використання оборотних коштів.
23. Способи прискорення оборотності оборотних коштів.
24. Поняття та склад фінансових ресурсів підприємства.
25. Власні фінансові ресурси підприємства, їх склад та структура.
26. Особливості формування та напрями використання окремих видів власних фінансових ресурсів підприємства.
27. Поняття вартості капіталу. Методи оцінки вартості окремих елементів капіталу підприємства.
28. Позикові фінансові ресурси. Особливості формування та напрями використання окремих видів позикових фінансових ресурсів підприємства.
29. Фінансові показники ефективності здійснення довгострокових фінансових вкладень.
30. Поняття структури капіталу та її роль у забезпеченні ефективної фінансової діяльності та фінансової рівноваги підприємства.
31. Сутність, завдання, принципи кредитування. Характеристика форм та видів банківського кредиту.
32. Кредитоспроможність позичальника та методи її оцінки.
33. Порядок нарахування відсотків за депозитними та кредитними операціями.
34. Комерційне кредитування підприємств.
35. Характеристика форм та видів фінансового лізингу як джерела кредитування підприємств.
36. Умови фінансового лізингу та їх відображення у лізинговій угоді. Лізингові платежі підприємств.
37. Економічна сутність та класифікація основних засобів.
38. Капітальні вкладення підприємства як засіб здійснення простого і розрізненого відтворення основних фондів. Джерела та порядок фінансування капітальних вкладень, їх склад та структура.
39. Кругообіг основних фондів. Амортизація та знос основних фондів, основні методи їх нарахування.
40. Нематеріальні активи підприємства: поняття та їх склад. Особливості оцінки та амортизації нематеріальних активів.
41. Ремонт як часткове відтворення основних фондів. Види ремонту та особливості його провадження.
42. Показники стану та ефективності виконання основних засобів.
43. Грошовий оборот підприємства: сутність та функції. Характеристика та склад грошових надходжень підприємств.
44. Існуючі форми безготівкових розрахунків і платіжні документи. Розрахунки підприємств за допомогою платіжних доручень та вимогдоручень.
45. Розрахунки підприємств за застосуванням розрахункових чеків та акредитивами.
46. Вексельна форма та її використання в розрахункових операціях підприємства.
47. Операції підприємств з готівкою. Платіжна дисципліна, її суть, наслідки та способи зміцнення.

	48. Поняття банкрутства та його правове забезпечення. 49. Порядок оголошення підприємства банкрутом. 50. Порядок задоволення претензій кредиторів. 51. Санація підприємства як інструмент протидії банкрутству. Умови та форми проведення санації. 52. Поняття фінансового стану підприємства. Основні елементи оцінки рівня фінансового стану підприємства. 53. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємства. 54. Система показників оцінки майнового стану підприємства. 55. Рівень фінансової стійкості підприємства, принципи його визначення. Система показників оцінки рівня фінансової стійкості підприємства. 56. Рівень ліквідності та платоспроможності підприємства, принципи його визначення. Система показників оцінки рівня ліквідності та платоспроможності підприємства. 57. Поняття, мета та завдання розробки фінансового плану підприємства. Зміст розділів і основних показників фінансового плану підприємства. 58. Зміст та методи фінансового планування на підприємстві. 59. Баланс доходів і витрат підприємства як розділ фінансового плану, зміст та порядок його розробки
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Денна форма навчання

16 тиж. 48 год.	Тема, план	Форма діяльності	Література. Ресурси в інтернеті	Год.	Термін виконання
4	Тема 1. Сутність і основи організації фінансів підприємств Поняття, суть і місце фінансів підприємств у фінансовій системі. Функції фінансів підприємств.. Поняття грошових фондів. Економічні методи та способи формування фінансових ресурсів. Джерела формування фінансових ресурсів. Зміст і завдання фінансової роботи на підприємствах.	Лекція	1, 5, 8,10 – 14	2	1 тиждень
2	Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств Способи та форми розрахунків. Порядок	Лекція,практичне заняття	1, 5, 8,10 – 14	2/4	2 тижні

	відкриття в банку поточних рахунків у національній. Іноземній валюті та інших рахунків. Види грошових розрахунків. Організація безготівкових розрахунків, вимоги до їх проведення, сфера використання. Розрахунково-платіжна дисципліна				
6	Тема 3. Формування та використання прибутку Економічний зміст прибутку. Фактори, які впливають на формування валового прибутку. Методи розрахунку прибутку. Формування чистого прибутку підприємства, його розподіл і використання: фонди підприємства, що формуються за рахунок чистого прибутку. Економічні методи регулювання розподілу й використання прибутку. Визначення прибутковості підприємства. Норма прибутковості.	Лекція, практичне заняття	1, 5, 8,10 - 14	2/2	1 тиждень
4	Тема 4. Оподаткування підприємств Система оподаткування підприємств. Види податків, їх характеристика. ПДВ. Податок на прибуток підприємств, його економічна сутність. Порядок визначення оподаткованого прибутку. Вплив оподаткування прибутку на фінансово-господарську та інвестиційну діяльність підприємств. Плата за землю. Податок із власників транспортних засобів. Плата за природні ресурси. Податок на нерухомість підприємств. Місцеві податки та збори.	Лекція, практичне заняття	1, 5, 8,10 - 14	4/4	2 тижні

	Відрахування підприємства в цільові державні фонди: пенсійний, соціального страхування, сприяння зайнятості населення, на будівництво, ремонт і утримання автомобільних доріг.				
4	Тема 5 Оборотні кошти та їх організація на підприємствах Суть оборотних активів, основи їх організації. Склад і структура оборотних активів, їх значення в забезпеченні кругообігу коштів підприємства. Методи визначення потреб в оборотних коштах. Метод прямого обчислення потреби в оборотних коштах 1 сфери його застосування-Поняття норм і нормативів оборотних коштів. Економічний метод обчислення потреби в оборотних коштах. Структура джерел формування оборотних коштів підприємства. Показники ефективності використання оборотних коштів.	Лекція, практичне заняття	1, 5, 8,10 - 14	4/4	2 тижні
4	Тема 6. Кредитування підприємств Форми і види кредитів, які використовуються в господарській діяльності підприємств. Об'єкти кредитування та їхні характеристики. Класифікація кредитів залежно від строків, об'єктів кредитування-Визначення потреб у кредитах. Кредитоспроможність підприємства та її показники.	Лекція, практичне заняття	1-5, 7, 10-16	2/2	1 тиждень

	Банківський контроль у процесі кредитування Методи перевірки забезпечення кредиту. Позичкові рахунки. Позичковий процент, критерії його диференціації і джерела сплати. Залучення банками тимчасово вільних коштів підприємств. Товарний кредит, умови його отримання та погашення підприємствами				
4	Тема 7. Оцінювання фінансового стану підприємств Оцінка фінансового стану підприємства, її необхідність і значення. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємства. Показники бухгалтерської звітності, які використовуються для оцінки фінансового стану. Оцінка ліквідності оборотних активів підприємства, оцінка їхньої ефективності. Платоспроможність підприємства як показник фінансового стану. Суть платоспроможності та її оцінка за даними балансу. Показники платоспроможності підприємства. Суть фінансової стійкості підприємства. Система показників фінансової стійкості підприємства та її значення. Оцінка рентабельності роботи підприємства. Вплив рентабельної роботи підприємства на його фінансовий стан. Оцінка рентабельності продукції. Оцінка рентабельності виробничих фондів. Оцінка рентабельності власних	Лекція, практичне заняття	1-5, 7, 10-16	2/2	1 тиждень

	коштів. Оцінка рентабельності довгострокових фінансових вкладень. Оцінка фінансового результату діяльності підприємства. Оцінка факторів, що впливають на прибуток. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства.				
4	Тема 8. Фінансове планування на підприємствах Зміст, мета і завдання фінансового планування. Фінансове планування як процес визначення потреби підприємства у фінансових ресурсах, прогнозування їх надходжень. Методи фінансового планування. Балансовий метод. Програмноцільовий метод. Нормативний метод. Метод коефіцієнтів. Інформаційна база фінансового планування. Аналіз фінансових показників звітного періоду. Показники виробничо-господарської діяльності планового періоду як вихідна база для фінансового планування. Зміст і структура фінансового плану підприємства. Розрахунок доходів. Визначення доходу від реалізації продукції, робіт та послуг. Розрахунок надходжень від фінансової та інвестиційної діяльності. Визначення потреби в довгострокових кредитах	Лекція, практичне заняття	1-5, 7, 10-16	1/1	1 тиждень

Силабус курсу розробила професор Кундря-Висоцька Оксана Петрівна.